

Lovforslagets §§ 1 og 2 og dets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Den sidste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om revision af den kommunale inddeling i Århus, Odense og Ålborg byområder.

(Lovforslaget (nr. 230) findes i tillæg A. sp. 4371, fremsættelsen i tidenden sp. 4773).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Ove Hansen: Ved de undersøgelser og forhandlinger, som kommunalreformkommissionen havde med de interesserede kommunalbestyrelser og amtsråd i de tre store byområder, lykkedes det ikke at opnå enighed parterne imellem, og derfor har vi nu fået dette lovforslag. Jeg beklager, at der ikke kunne tilvejebringes enighed noget af stederne; den adgang, den ret, de berørte kommuner havde til selv at løse problemerne, blev ikke udnyttet.

Lovforslaget beror ikke på en indstilling fra kommunalreformkommissionen; det er alene indenrigsministerens forslag. Men lad mig straks tilføje, at jeg finder forslaget velegnet som forhandlingsgrundlag.

De omfattende kommunesammenlægninger, som ministeren nu foreslår, har, det kan ikke nægtes, været overraskende for mange, hvilket også fremgår af pressen, ikke mindst den stedlige. At en del kommunesammenlægninger var nødvendige, kunne der vist ikke herske tvivl om.

Det, der har overrasket mig en del, er — og det går jeg ud fra er tilfældet — at de tre regeringspartiers folketingsgrupper har accepteret forslaget. Jeg tænker på venstres stilling til sammenlægningsproblemerne i vort arbejde i den omfattende reformkommission, hvor det viste sig, at venstre ofte nærrede store betænkeligheder ved sammenlægninger mellem købstadkommuner og deres omegnskommuner — sammenlægninger af langt mindre format end tilfældet er her. Venstre er naturligvis i sin gode ret til at have en afvigende opfattelse med hensyn til sammenlægningsproblemet, det kan vi kun respektere. Derfor er overraskelsen så meget større, når venstre nu kan tiltræde, at

den ny Århus kommune vil blive dannet ved en sammenlægning af 17 kommuner samt dele af 4 omgrænsende kommuner, at den nye Odense kommune dannes ved sammenlægning af 11 kommuner samt dele af 3 omliggende kommuner til forstadskommunerne, og endelig at Ålborg storkommune dannes ved sammenlægning af 9 kommuner, herunder Nørresundby kommune, samt dele af yderligere 6 kommuner. Der er med andre ord tale om sammenlægninger i et omfang, som vi ikke tidligere har kendt eller stået over for.

Ved kommunalreformkommissionens besøg i de 3 områder var der i de fleste kommunalbestyrelser, kan jeg vist roligt sige, stor modstand mod sammenlægning med centralkommunerne. Jeg forstår egentlig godt utilfredsheden og modstanden selv om jeg ikke deler den. Det er min opfattelse at mange kommuner i forstæderne og omegnen har udført et godt arbejde, et godt kommunalt arbejde, og deres kommuner kan påvise gode resultater — det bekræfter et boligbyggeri, et erhvervsbyggeri — og dertil kommer, at kommunalbestyrelserne i langt de fleste tilfælde har fået god orden i deres økonomi.

Derfor forekommer det formentlig mange kommunalbestyrelsesmedlemmer, at den gerning, de har udøvet, de anstrengelser, de har gjort for deres kommuner, er spildt. Det er vel forståeligt, at det er med et vist vemod, de nu bliver vidne til, at deres kommuner måske indgår som et led i en større kommunal enhed.

Ifald det var en bedømmelse af kommunernes egnethed eller ikke-egnhed til at være selvstændige, folketetinget skulle tage stilling til, er jeg ikke i tvivl om, at folketetinget ville finde dem egnede. Folketinget har imidlertid en anden opgave, nemlig at drage omsorg for, at vore 3 største byområder i landet får mulighed for at sikre byområderne tilstrækkelige arealer til den kommende udvikling, at tilvejebringe det mest rationelle grundlag for varetagelse af de meget betydelige opgaver, som disse byområder må påregne at få i de kommende år, samt at sikre, at planlægningen og tilrettelæggelsen af den forestående byudvikling sker efter en samlet vurdering af muligheder og behov.

Ved etablering af større kommunale enheder skabes der mulighed for at opnå en